

SHO'RADOSHLAR OILASI VAKILLARINI O'QTISHNING INNOVATSIYON TEXNOLOGIYALARI

Yusufov Firdavs

Jizzax shahar 22-kimyo-biologiya fanlariga ixtisoslashgan tayanch davlat
umumta'lim maktabi biologiya fani o'qituvchisi

ANNOTATSIYA

Mazkur tadqiqot jarayonida Botanika darslarida Sho'radoshlar oilasi mavzusini o'qitishda innovatsion texnologiyalardan foydalanish yo'llari tahlil qilib o'tildi. Bugungi kunda biologiya fanini o'qitish innovatsion ta'moyillari keng joriy e'tilmoqda.

Kalit so'z: insert, swot, izen, Itsegak, anabazin.

АННОТАЦИЯ

В ходе данного исследования были проанализированы методы использования инновационных технологий в преподавании предмета семейства Шурадоси на занятиях по ботанике. Сегодня широко внедряются инновационные принципы обучения биологии.

Ключевые слова: вставка, свот, изен, итсегак, анабазин.

ABSTRACT

In the course of this research, the methods of using innovative technologies in teaching the subject of the family of Shuradosh in botany classes were analyzed. Today, innovative principles of teaching biology are being widely implemented.

Keywords: insert, swot, izen, Itsegak, anabazin.

KIRISH

Bugungi kun fani, texnikasi va ishlab chiqarishining rivojlanishi, ta'limda nazariya bilan amaliyot birligi hamda ta'limni ishlab chiqarish bilan integratsiyalashuvi talablari talabaning mustaqil faol va ongli mehnatiga asoslangan, uning ijodiy faoliyatini rag'batlantiradigan, tafakkurini rivojlantiradigan, vaqtini tejaydigan, bilim o'rganishini yengillashtiradigan zamonaviy texnologiyalarni ishlab chiqish va o'quv jarayoniga tadbiq etishni taqozo etadi.

Prezidentimiz Sh.Mirziyoyev takidlaganlaridek, mamlakatimizdagi oliy o'quv yurtlarining bosh maqsadi xozirgi zamon talablariga javob bera oluvchi oliy ma'lumotli yetuk mutaxassislarni yetishtirishdan iborat. Jamiyat doimo kuchli bilim va malakaga ega bo'lgan, shuning bilan birga, ezgu ahloqiy sifatlarni o'ziga singdirgan, mamlakat rivojiga xissa qo'sha oladigan mutaxassislarga extiyoj sezadi.

Bunday kadrlarni tayyorlashda oliy o'quv yurtlari fan, ta'lim va ishlab chikarish integratsiyasini amalga oshirishda olib borayotgan ishlarining mas'uliyati yuqoridir.

Ilm-fan, texnika, ishlab chiqarish va texnologiya sohalarining mavjud taraqqiyotidan foydalanib, undan ta'lim-tarbiya yo'nalishida keng qo'llanilsa, o'sha mamlakatning zamonaviy jamiyat qiyofasini belgilab beradi. Zamonaviy jamiyatning eng muhim xarakterli jihati uning barcha sohalarida globallashuvning ko'zga tashlanayotganligidir. Bu tarzda harakatlanish imkoniyatiga o'z sohasining bilimdoni bo'lgan, kasbiy malakalarni yuqori darajada egallay olgan, boy tajriba va mahoratga ega kadrlarni bo'lishini taqozo etadi.[1]

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Oliy ta'lim muassasalarida biologiya fanlari, xususan, "Botanika" fanini o'qitishda Aydarko'l sohillarida o'sadigan sho'radoshlar oilasiga mansub o'simlik vakillari mavzusini o'qitishda zamonaviy texnologiyalaridan amaliy foydalangan holda talabalarning bilish faoliyatini faollashtirish, ularda ijodiy, mantiqiy va tanqidiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirishdan iborat.

Mavzuning nomi: SHO'RADOSHLAR OILASI.

INSERT METODI

Abzatslar	bilaman	Maqul layman	O'rganish lozim	Tushun madim
1.Bu o'simliklar ko'pincha etdorsuv bo'ladi.barglari oddiy,yonbargsiz, ketma-ket o'rnashgan	V			
2.sho'radoshlarning keng tarqalgan vakillaridan biri oddiy lavlagidir Ikki yillik o'simlik		+		
3.sho'radoshlarning ko'pchilik turlari Gipsli va sho'rli cho'l o'tloqlardagi Asosiy yem-xashak o'siliklariga kiradi			-	?

II. Jadvalni to'ldiring:

№	O'simlik nomi	Hayotiy shakli	bargi
1.	Lavlagi		
2.	Ismaloq		
3.	Saksavol		
4.	Izen		
5.	Itsegak		

Javobi:

№	O'simlik nomi	Hayotiy shakli	bargi
1.	Lavlagi	2 yillik o't	Mayda bargli
2.	Ismaloq	1 yillik o't	Patsimon
3.	Saksavol	daraxt	Juda mayda
4.	Izen	1 yillik buta	Mayda bargli
5.	Itsegak	1 yillik buta	Bargsiz

IV. “ SWOT “ tahlili metodi

Sho'radoshlar oilasi boyicha jadvalni to'ldiring

S- (strength)	
W- (weakness)	
O- (opportunity)	
T- (threat)	

Javobi:

S- (strength)	Ochiq-ola jinsli yerlarda o'sadi, O'zbekistonning Sherobobd vodiysidagi Maydon qishlog'i atroflaridagi tarqalgan, moslashuvchan, dorivor vakillari ko'p.
W- (weakness)	Ola jinsli yerlarda o'sishi va u o'sgan yerlarda chorva mollarini boqilishi uning kamayishiga sabab bo'lmoqda
O- (opportunity)	Cherkezning bargi va mevasidan olinadigan dori tibbiyotda qon bosimini pasaytirish uchun ishlatiladi

T-(threat)	Itsegakdan olinadigan zaharli modda anabazin qishloq xo'jaligiga zarar keltiruvchi hasharotlarga qarshi kurashda qo'llanladi
--------------	--

“ So'z o'yini ”

Bunda o'simliklar haqida malumot o'qiladi. Bu malumotlar asosida oldidagi hariflardan foydalanib harflarda yashiringan o'simlik nomlarini aniqlashadi.

1. U may oyida gullaydi gullari mayda. Gulqo'rg'oni oddiy, kosachasimon, changchilari beshta. Urug'chisi 3 ta meva bargning qo'shilishidan hosil bo'lgan. Mevasi yong'oqcha sentabrda pishadi.

J: Lavlagi

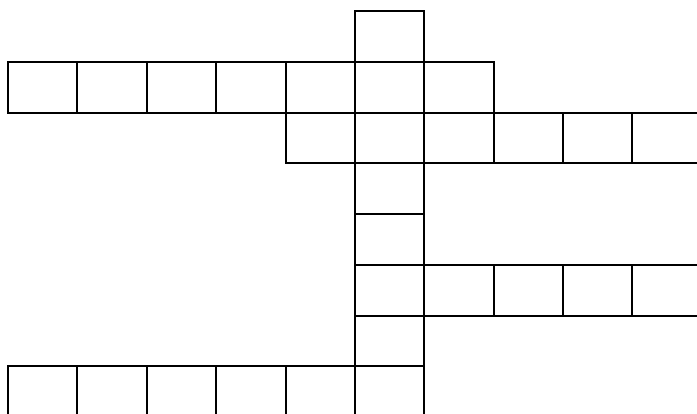
2. Poyasi qimmatbaxo yoqilg'i, bir yillik novdalari va mevalari chorva mollari uchun ozuqa hisoblanadi.

J: Saksovul

“Krossvord”

guruhlar uchun umumiy krossvord savollar beriladi.

Har bir guruh 8 kishidan qilib taqsimlanadi va ikki guruhga bo'linadi. Vaqt belgilanadi.

1... Sho'radoshlar oilasini vakillarining mevasi qanday meva ? J: yong'oqcha

2. Sho'radoshlar oilasiga mansub ismaloq turkumining O'zbekistonda 2 ta turi o'sadi ? : Ismaloq

3. Qishloq ho'jaligiga zarar keltiruvchi hasharotlarga qarshi kurashda qo'llaniladigan modda qaysi ? J: anabazin

4. Cho'l muhiti sharoiti qaysi ? J: quruq

5. Anabazin moddasi olinadigan o'simlik ? J: Itsigak.

XULOSA

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki, ta'lim jarayoni samaradorligini oshirish, ta'lim oluvchilarning mustaxkam nazariy bilim, faoliyat, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, ularni kasbiy mahoratga aylanishini ta'minlash maqsadida o'qitish jarayonida innovatsion texnologiyalardan foydalanish davr taqozosi hamda ijtimoiy zaruriyat sifatida kun tartibiga qo'yilmoqda.

Ta'lim tizimida dars mashg'ulotlarini sifati va samaradorligini oshirish uchun o'qituvchidan yuqori pedagogik mahorat talab etiladi. Shu jihatdan, булажак pedagoglarni шкитиш jarayoniga va ularda innavatsion faoliyatni shakllantiruvchi jihatlariga alohida e'tibor berish kerak.

REFERENCES

1. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. Toshkent, O'zbekiston nashriyoti, 2017.
2. Tolipova J.O., A.T.G'ofurov Biologiyani o'qitish metodikasi TDPU.,2012.